

PEDAGOGIKA OVIDA DECROLYHO: JAKO CESTA K TRANSDISCIPLINARITĚ VE ŠKOLE

PEDAGOGY OF OVIDE DECROLY: FROM THEORY TO PRACTICE

Černá Jana

Klíčová slova: pedagogika O. Decrolyho, klasická reformní pedagogika

Key words: pedagogy of O. Decroly, research of alternatives, reform pedagogy

Decroly pedagogika patří mezi klasické reformní směry, kterým se v českém prostředí nedostává pozornosti. Zatímco Waldorfské či Montessori školy můžeme najít i v ČR, Decroly metoda zde zastoupena není (pokud pomineme Decroly prvky nebo využití ve specializovaných školách). Cílem příspěvku je představit Decroly pedagogiku, jak byla popsána Amélie Hamaide, ředitelkou první Decroly školy a přítelkyní Decrolyho a nastínit možnosti, jak lze Decroly principy využít i v současné české škole. Ovide Decroly (1871–1932) je představitelem reformního hnutí. Decroly pedagogika vychází z globálního přístupu k dítěti, který se pod heslem „par la vie pour la vie“ aplikuje do celého školního života. Charakteristickým prvkem Decroly pedagogiky je práce v projektech, jejichž témata určují děti dle svého zájmu a dle okolností, které do jejich života a života školy přicházejí. Úlohou učitele je tato témata didakticky vytěžít.

Decroly metoda je zejména ve frankofonních zemích známá též pro globální metodu čtení (v ČR byla využívána pro děti s poruchami učení, ale pro češtinu jako flexivní jazyk naráží na své limity). Dětem je nejprve předložena celá věta (zpravidla popisující život ve škole) a po vizualizaci a práci se smyslem (a předložení dalších vět) jsou analyzována jednotlivá slova. Postup je tedy od konkrétního sdělení ve větě přes slova až k abstraktním písmenům.

Decroly školy jsou dnes rozšířené v Belgii, ve Francii, v Holandsku, ve Španělsku či v Brazílii.

Deskriptivní výzkum je doplněn návštěvou na Decroly školách v Belgii a nabízí tak ucelený pohled na teorii a praxi Decroly pedagogiky. Stěžejním pramenem pro studium Decroly pedagogiky je metoda sepsaná Amélie Hamaide. Toto dílo se nachází v Decroly škole v Bruselu, kde je též centrum Decroly studií, knihovna s prameny, původními pomůckami i výrobky a sešity žáků.

Alternativní pedagogika představuje pro současnou školu zdroj inspirací, neb vychází z pedocentrismu a přirozeného zájmu dítěte, požadavků dnešní školy. Některé z klasických reformních směrů vycházely původně z práce s dětmi se specifickými potřebami, proto je důležité věnovat se tématu a čerpat poznání pro dnešní inkluzivní školu.

Příspěvek popisuje metodu O. Decrolyho a doplňuje ji o konkrétní aplikace využitelné též pro dnešní českou školu. Prvky jako týdenní zprávy, centra zájmů, třída jako ateliér, novinky mohou být v běžné české škole použity s cílem zkvalitnění české školy, aniž by byla přejata celá metoda.

Abstract: Alternative pedagogy represents an important source of inspiration for today's schools. Some of its representatives (Montessori, Decroly), came out from working with children with special educational needs, and later on found out that what works well for these children should work even better for children without special educational needs. The poster describes the pedagogy of OvideDecroly (1871–1932) and its implementation in today's schools as observed in schools in Belgium, including the possibilities of its implementation in Czech schools.

Literatura/References:

- De Ketele, J.M. (1993). *Pedagogie experimentale*. Louvain – la Neuve: UniversitéCatholique de Louvain.
- Hamaide, A. (1922). *La méthode Decroly*. Paris: Delachaux, NiestléS.A.
- Houssaye, J. (2006). *OvideDecroly*. In *Lenouveléducateur* – n. 182.